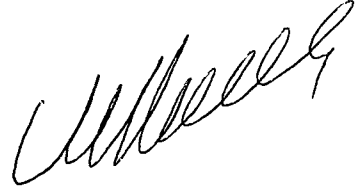

2581
22.06.2018

28881

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.26.04.2018

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Adana Milletvekili

Bilindiği üzere Anayasal güvence altında olan yasama dokunulmazlığının amacı, milletvekillerini keyfi ve asılsız ceza kovuşturmalarından ve tutuklamalardan korumaktır. Yine Anayasa Mahkemesi tarafından verilmiş olan bir kararda da bu kurumun amacı; “ *Yasama dokunulmazlığı bir amaç olmayıp, milletvekillerinin halkın iradesini, Meclise tam olarak yansıtarak, milli iradenin eksiksiz gerçekleşmesini*” sağlamalarının aracıdır. Kuşkusuz Anayasa koyucunun yasama dokunulmazlığına 83 üncü maddede yer vermekle güttüğü amaç, yasama görevini yürütenlerin bu görevi her türlü kaygı ve baskıdan uzak olarak güvenceli bir biçimde ve gereği gibi yapmalarını sağlamaktır. Diğer bir deyişle, yasama dokunulmazlığının amacı, milletvekillerinin, keyfi bir ceza kovuşturmasıyla, geçici bir süre için de olsa görevlerini yapmaktan alıkonulmalarını önlemektir” biçiminde ifade edilmiştir. Nitekim bu bağlamda

28881

dokunulmazlık son bulmadığı veya kalkmadığı sürece milletvekili tutulamaz, sorgulanamaz, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Diğer yandan 83/3 hükmü milletvekillerinin devam eden yargılamaları açısından da bir infaz engelidir.

Ancak 1 Kasım seçimlerinin ardından HDP'nin barajı aşmasını müteakip iktidar tarafından yürütülen siyasi propagandanın ardından Anayasal bir hak olan yasama dokunulmazlıklarının istisnai olarak kaldırılması fikri ortaya atılmıştır. TBMM'de temsil edilen diğer siyasi partilerin, yasama dokunulmazlıklarının tamamen ve herkes için kaldırılması veya koruma tedbirlerinin uygulanamamasıyla sınırlı tutulması yönünde kalıcı çözüm ve köklü Anayasa değişikliği tekliflerine rağmen iktidar partisi, Nisan 2016 sonunda Anayasa'ya geçici madde ekleyerek bir defaya mahsus ve eşitlik ilkesine aykırı biçimde değiştirme yolunu tercih etmiştir. İktidarın bu tavrı, MHP'den tam destek almış; CHP de "anayasaya aykırı ama evet" diyerek teklifi desteklemiştir. 20 Mayıs 2016 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenleme ile milletvekili dokunulmazlıkları bir defaya mahsus olmak üzere, hakkında yasal düzenleme yapıldığı tarih itibarıyla fevkesi olan milletvekillerini kapsamaktaydı. Nitekim bu düzenlemenin yürürlüğe girmesinin hemen ardından 4 Kasım 2016 tarihinde eş zamanlı bir operasyon neticesinde HDP Eş Genel Başkanları, grup başkanvekilleri ve milletvekilleri gözaltına alınmış, ardından ise tutuklanmışlardır. Bu süreç daha sonra da devam etmiş, HDP'li milletvekilleri ilerleyen tarihlerde de çeşitli gerekçelerle gözaltına alınmış ve tutuklanmışlardır. Hâlihazırda cezaevlerinde HDP milletvekillerinin yanı sıra tutuklu bulunan CHP milletvekili Enis Berberoğlu ile birlikte 10 milletvekili bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 20 Mayıs 2016 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemenin TBMM'de bulunan tüm parlamenterler için geçerli olduğu bizzat hükümet tarafından da ifade edilmekte olup hâlihazırda CHP'den tutuklu Enis Berberoğlu dışında HDP haricindeki partilerden, dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla birlikte kaç milletvekili hakkında dava açılmıştır?
- 2- Dokunulmazlıkların kaldırılmasının akabinde HDP dışındaki diğer siyasi parti mensubu milletvekilleri hakkında açılan davalardaki suç türleri ve konuları nelerdir? Bu verilerin partilere göre dağılımı ne şekildedir?
- 3- Dokunulmazlıkların kaldırılmasının akabinde HDP dışındaki diğer siyasi parti mensubu milletvekilleri hakkında açılan davaların kaç sonuçlanmış?
- 4- Açılan davalar ne şekilde sonuçlanmış? Kaç milletvekili beraat etmiştir?

28881

- 5- Haklarında açılan davalar nedeniyle ceza alan milletvekilleri var mıdır? Bu cezaları kesinleşmiş midir? Bu cezalar dönem sonuna mı bırakılmıştır?
- 6- Şayet HDP dışındaki siyasi parti mensubu milletvekilleri hakkında açılan davalar yok ise partiye ve kişiye özel bir düzenleme mi söz konusudur?
- 7- Yasa hükmü Meclis'te fezlekesi bulunan tüm parlamenterleri kapsadığı halde neden yargı diğer siyasi partilere yönelik süreç işletmemiştir?